טיפוח הרפת וסביבתה

יוסי מלול – משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il
תומר משגב – רפת צבאים

תחרות הרפת המטופחת יצאה לדרך, בכנס המדעי בירושלים נגיע לשיא בעת שנכריז על הרפת המטופחת לשנת 2012 בשני המגזרים. תחום מרכזי השנה הוא "טיפוח הרפת וסביבתה", שרבים מאיתנו כבר עשו בו הרבה. זהו אתגר ירוק, נעים וכיפי – וכולם יכולים לתרום לו.
אתם מוזמנים להתמודד עם האתגר ושכרכם יהיה מובטח!

בשביל רובנו, הרפת היא בית, מפעל מזון, מקום עבודה, אהבה שנייה, מקום שאוהבים להגיע אליו. מי שלא מרגיש כך, למקום החי והנושם הזה, לא יחזיק מעמד שנים רבות בעבודה-בתחביב ברפת. אנחנו משקיעים ברפת הרבה הרבה הון, עבודה, מחשבה, מאבקים יומיומיים. עברנו רפורמה ארוכה, כואבת ויקרה שהצליחה מאוד וקדמה אותנו שנות דור - בניינים חדשים לשיכון פרות, מכון משודרג ואף חדש לחליבת עטיני הפרות, מרכזי מזון איכותיים להענקת המנה הטובה והמדויקת לכל בעל חיים ברפת, התאמנו את הרפת לדרישות המחמירות של הגנת הסביבה - אין דבר כזה באף מדינה מערבית בעולם ברחב. כל הרפתות מטפלות בשפכים ולעתים קרובות, הטיפול מעצים את מעגל החיים בטבע ומעשיר את הקרקע בחומרי מזון חיוניים לצמחים.

הגיע הזמן לצעדים נוספים לרפת ירוקה יותר

אחרי הכול, הגיע הזמן לעשות יותר למען הנפש, הסביבה, העובדים, השכנים ותחושת הבית. הרפת של הבעלים ושל העובדים, אבל גם של השכנים, האורחים וכלל עם ישראל. המראה שלה מוסיף מאוד לתחושת הבית ונותן לעובדים, בלי משים, כוח לתרום יותר למקום העבודה. כיף להיכנס ולשהות ברפת נקייה, מטופחת, ירוקה, צבעונית, פרחונית, מאירת עיניים, מחייכת מכל פינה. קרוב לוודאי, שרפת כזאת היא גם מצטיינת בביצועיה המקצועיים והכלכליים, יש סיכוי גבוה שהעובדים מרגישים שביעות רצון וגאווה לעבוד בה, מדריכים וספקים נהנים להגיע שמה לביקור וגם אורחים שמגיעים רואים מהיכן מגיע החלב שאותו הם שותים ואוכלים ממוצריו. זה חלק מהמחויבות שלנו לצרכן המודרני של התוצרת המופלאה שלנו.

כמה גאווה וכיף יש לנו לשהות ולארח במקום שכזה, זמן העבודה עובר מהר יותר ואין בעיה גם להישאר להשלמת המשימות, כי סביבת העבודה נעימה ומזמינה.
זה אפשרי בכל רפת, מהנה מאוד לעסוק בזה, העלות נמוכה מאוד, סיפוק רב מגיע מהר מאוד וכל אחד יכול לתרום את חלקו ולהרגיש שותף.

שלט כניסה במגוון צורות – דע לאן אתה נכנס

ניקיון מוקפד – מלפנים וגם מאחור

.indd 28 31/12/2011 11:43:43

מגרש חנייה מוגדר ומקורה – לא מסתובבים ברפת

סימון הסככות במגוון אפשרויות כיד הדמיון

זה תלוי בך, מנהל הרפת! כמעט רק בך!

לא, אתה לא צריך לעשות את העבודה לבד, "רוח המפקד" שלך חיונית מאוד להתנעת המהלך, תקבל החלטה שאתם הולכים על הנושא בגדול, אסוף את הצוות (או את בני המשפחה ברפת משפחתית קטנה) בארוחת הבוקר ושתף אותם החלטה - בתוך חצי שנה הרפת תיראה אחרת, מאירה ומוארת.

"שטחי המחנה" הם גבולות הגזרה של הרפת - זהו המתחם שיש לכם אחריות עליו - מקצה לקצה, בארבע רוחות השמים.

מניסיון של הרבה רפתות שכבר עושות את זה כחלק משגרת העבודה, אנחנו רוצים לשתף אותך בעשרת הנקודות החשובות וכל המרבה הרי זה משובח.

1. **מנהל הרפת הוא המפקד העליון** - את המשימה נכון להטיל על אחד מחברי הצוות שהנושא "זורם בעורקיו", לתת לו זמן, גיבוי, תקציב ועזרה של אנשי הצוות במועדים מוגדרים (בד"כ אחרי ארוחת הבוקר, למשך שעתיים ולא ביום רופא ובהעברות).
2. **תכנון כולל** - לאחר עבודת הכנה של תכנית כוללת, לקיים ישיבת צוות ובה מספרים לעובדים כולם על מה שהולכים לעשות ולוח הזמנים - הגיבוי ושיתוף כולם חיוני להצלחה, כל אחד תורם את חלקו כל הזמן ושותף פעיל לתחושת "הרפת כבית".

.indd 29 31/12/2011 11:43:48

מסגרת סטנדרטית שאפשר בה להחליף מספרים

גינון והרבה בכל תחומי הרפת

3. **ניקיון כללי של כל שטח המחנה** - מלפנים ומאחור וגם מהצדדים. גזם מיותר, שאריות אוכל, ערמות זבל, חבלים ועשבים, פסולת בניין וברזלים. כל השטח שבין גדרות הרפת יהיה נקי ומתוחזק כל הזמן. ביום שישי, נכון לקיים "מסדר המפקד" להבטחת ניקיון החצר. אפשר להחליט על פינה לאיסוף חומרים לשימוש נוסף שהגישה אליה תהיה נוחה ובטוחה.

המראה שלה מוסיף מאוד לתחושת הבית ונותן לעובדים, בלי משים, כוח לתרום יותר למקום העבודה. כיף להיכנס ולשהות ברפת נקייה, מטופחת, ירוקה, צבעונית, פרחונית, מאירת עיניים, מחייכת מכל פינה

4. **שתילה וגינון** - לא מדובר רק בעציץ או בנענע בכניסה למכון. מתכננים שטחי שתילה במרחב הפנוי וזה הרבה. מגדירים את השטחים, מתחמים אותם באבנים מוגבהות שלא תהיה דריסה, שותלים עצים, שיחים, פרחים, צמחי תבלין, נמוכים וגבוהים - הכול בהתייעצות עם המשתלה. טו בשבט הוא מועד אידיאלי לגיוס כולם, כולל בעלי הרפת.

במקומות שסמוכים לפרות (שביל ההולכה, לאורך הסככות, ביציאה מהמכון ועוד), לשים אבנים במרחק שהפרות לא יוכלו להגיע ולאכול את הצמחים.

מניחים צנרת טפטוף, אם אפשר אז עם מים ממוחזרים ובטוחים.

לשים לב לגינון בסמוך לגדרות הרפת וגם בכביש הגישה - זה נראה מדהים!

בתוך שבוע הרפת נראית אחרת - תצלמו את העבודה, תגדילו את התמונות ותתלו על הקיר במכון - כולם יהיו גאים בהתגייסות.

5. **מכון החליבה** - מרכז הפעילות ברפת. תורן יומיומי לניקוי המכון וסביבתו. לא רק היכן שהפרות שוהות ועוברות אלא גם בפינת הקפה וארוחת הבוקר, המקרר, השירותים, המשרד. עציץ, תמונה, ציור, כל אלה יוסיפו חן וחיוך לכולם.

תמחזרו את מי המכון - לשטיפת הרצפות. תחסכו הרבה מים ותתרמו לסביבה.

6. **מגרש חנייה מוגדר** - רכבים לא מסתובבים במתחם הרפת. יש מקום מסומן ומוגדר, אפשר באבנים גדולות ורצוי במקום מקורה להגנה

מראה ירוק מוסיף לתחושת ההנאה והסיפוק בעבודה

משתפים את כל הצוות והם נענים ברצון

.indd 30 31/12/2011 11:43:52

להרחיק את השתילה מהפה הסקרן של הפרות

אזור השתילה יתוחם באבנים גבוהות להגנה

על הרכב בגשם ובשמש. יש מגוון רעיונות לסימון אתר החנייה.

7. **שילוט** - מספרי הסככות, לפרות ולעגלות, מבני שירות, מזונות במרכז מזון - ענף מסודר שוותיקים וחדשים יוכלו להתמצא בו בקלות, גם בשינוי מיקום הקבוצות ומעיד על מפעל מזון שיש בו סדר ושליטה.

מנהל הרפת הוא המפקד העליון - את המשימה נכון להטיל על אחד מחברי הצוות שהנושא "זורם בעורקיו", לתת לו זמן, גיבוי, תקציב ועזרה של אנשי הצוות במועדים מוגדרים

8. **שלט כניסה בולט** - מזהה מיד לאן נכנסים, יש בית וגם בעלי בית. ברוכים הבאים לרפת "חלב בכפר". השלט מגדיר את גבולות המפעל ולרפת יש זהות מוגדרת ומתוחמת. בכוונתנו להגדיר שלט, לקבל הצעת מחיר ולהעביר לכם להחלטה.
9. **סמליל הרפת** (לוגו) - לעצב את שם הרפת ולהוסיף איור, מגביר את

כולם יכולים להתמודד עם האתגר - גם אתם!

ההזדהות עם הענף-המפעל. כולם מתגבשים סביב סמל מוגדר. רצוי להכין גם דגל עם סמליל הרפת לתלייה מעל למכון או מעל לשלט הכניסה.

10. **טיפוח עושים באהבה** - זה חלק טבעי משגרת היום, כמו חליבה, הזרעה וטיפולים רפואיים. עושים את הטיפוח למען הכיף והנשמה ומניסיון של רבים, זה נותן הרגשה נפלאה.

במסגרת התחרות של טיפוח הרפת והסביבה, אנחנו נותנים השנה משקל גבוה (30%) מהציון הכולל. כולנו מאמינים בחזון הרפת המטופחת שגם תעשה טוב לעובדים, לשכנים ולכלל צרכני החלב בישראל.

להלן טופס השיפוט של תחום "טיפוח הרפת והסביבה" בתחרות, בצד הפעילויות האחרות שכלולות בה.

	טיפוח הרפת והסביבה	משקל בציון הכולל
1	ניקיון הסביבה מלפנים ומאחור	20%
2	נטיעת שיחים ועצים - ירוק בעיניים	30%
3	מגרש חנייה מוגדר + קירוי	10%
4	מכון החליבה - סדר וניקיון, שירותים,	10%
5	מחזור מי החליבה	10%
6	סימון הסככות והמבנים	10%
7	שלט כניסה	5%
8	סמליל הרפת (לוגו)	3%
9	דגל הרפת או דגל ישראל	2%
10	סך הכול	100%

יאללה, לעבודה... ובהצלחה! ■

.indd 32 31/12/2011 11:44:08